

ת"פ 37621/11/22 - מדינת ישראל נגד ולאה אשקר

בית משפט השלום בתל אביב -יפו
ת"פ 37621-11-22 מדינת ישראל נ' אשקר

בפני בעניין:	כבוד השופט הבכיר, שאול אבינור המאשימה:	מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד ספיר שחף-יגר
נגד הנאשמת:	ולאה אשקר ע"י ב"כ עו"ד יוסף גאנם	

גזר דין

א. רקע כללי:

1. הנאשמת הורשעה - על יסוד הודאתה בעובדות כתב האישום המתוקן, שניתנה במסגרת הסדר טיעון דיוני בעיקרו - בביצוע **חבלה במזיד ברכב**, עבירה לפי הוראות סעיף 413 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין), **והחזקת סכין שלא כדין**, עבירה לפי הוראות סעיף 186(א) לחוק העונשין.
2. בעובדות כתב האישום המתוקן נטען כי בתקופה הרלוואנטית לו התקיימה היכרות בין הנאשמת לבין המתלונן. ביום 04.05.2021 בשעה 22:08 או בסמוך לכך הגיעה הנאשמת לרחוב התנאים בתל אביב, שם חנה רכבו של המתלונן, כשבידה סכין מטבח שלהבה באורך 12.5 ס"מ - שבאמצעותו חתכה שניים מצמיגי הרכב. או אז התקשרה הנאשמת למתלונן ואמרה לו "מה עשיתי, נגעתי ברכב, הרסתי לגמרי... וזו רק ההתחלה".
- בהמשך שוב התקשרה הנאשמת למתלונן ואמרה לו שהיא ברחוב. המתלונן ירד למקום והבחין במתלוננת, שאז חתכה את שני צמיגי הרכב הנוספים וגם שרטה את הרכב באמצעות הסכין. לאחר מכן נכנסה הנאשמת לרכבה והתנגשה עמו ברכבו של המתלונן. עקב מעשי הנאשמת נגרם לרכבו של המתלונן נזק בסכום של כאלף ₪.
3. בדיון הראשון שנערך לפני הודיעו הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון, שבמסגרתו הוגש כתב האישום המתוקן. בתיקון כתב האישום נמחקו עובדות-נטענות נוספות, המתייחסות לביצוע עבירה-נטענת נוספת של אימים, שאף היא הושמטה מפרק הוראות החיקוק שבכתב האישום המתוקן.
4. הצדדים עתרו במשותף לקבלת תסקיר שירות המבחן, אך המאשימה הודיעה כי עמדתה לענישה היא להשתת מאסר בפועל לתקופה של ארבעה חודשים, שניתן לשאתו בדרך של עבודות שירות, וענישה נלווית שתכלול מאסר מותנה (לרבות בגין עבירת אימים) ופיצויים למתלונן בסך של 3,000 ₪. עוד הוסכם כי ההגנה תהא חופשית בטיעוניה, למעט לעניין רכיב הפיצויים.
5. הנאשמת הודתה אפוא בעובדות כתב האישום המתוקן והורשעה על יסוד הודאה זו, כאמור בפסקה 1

דלעיל, בעבירות שבהן הואשמה בכתב האישום המתוקן. בית המשפט נעתר לבקשות הצדדים והורה על עריכת תסקיר שירות המבחן וחוות דעת הממונה על עבודות השירות, תוך הבהרה שאין בהחלטה זו משום קביעה באשר לעונש הראוי במקרה זה (בפרוטוקול, עמ' 2-3).

ב. עיקר תסקירי שירות המבחן:

6. תסקיר שירות המבחן (מיום 05.11.2023) מפרט את נסיבותיה האישיות של הנאשמת, ילידת שנת 1988 (בת 35 שנים כיום). הנאשמת רווקה, המתגוררת עם משפחתה ביישוב כאבול שבצפון הארץ, כאשר במקביל היא שוכרת דירה בתל אביב. הנאשמת עובדת כרואת-חשבון בעסק משפחתי. הנאשמת תיארה את משפחתה כתומכת, אך ציינה בחשש את הרקע השמרני של החברה ממנה היא באה בהקשר לענייני "כבוד המשפחה"; ואף העלתה חשש לחייה עקב כך. עוד תיארה הנאשמת כי אחיה הצעיר אוזח בדעות שמרניות ונוקט כלפיה באלימות מילולית במצבים בהם הוא סבור כי קיימת חוסר צניעות בהתנהגותה.
7. הנאשמת מסרה כי את המתלונן הכירה במהלך מגוריה בתל אביב והתפתחה ביניהם מערכת יחסים, שמבחינתה היוותה פוטנציאל זוגי משמעותי, על אף שהיא הסתירה את הקשר ממשפחתה בשל חריגות מהמוסכמות החברתיות ביישובה. לעניין האירוע מושא כתב האישום המתוקן סיפרה הנאשמת כי עובר לאירוע היתה בעיצומה של הכנת ארוחת חג ובדיוק קיבלה ממכרה צילום מסך המעיד על התכתבויות בינה לבין המתלונן. הנאשמת, שהתייחסה למתלונן כאל בן זוג, נכנסה לסערת רגשות והלכה לכיוון דירתו כשהיא אוזחת בסכין מטבח. בעקבות הפגיעה שחשה הנאשמת - ממה שנחזה בעיניה כחוסר נאמנות של המתלונן, ועקב כך רצונה לפגוע ביקר לו - פגעה הנאשמת במכוניתו של המתלונן תוך ויכוח עמו, שלווה בסערת רגשות. הנאשמת הדגישה כי כבר למחרת היום שילמה למוסך את עלויות תיקון הנזקים להם גרמה.
8. שירות המבחן שוחח עם המתלונן, אשר מסר כי מבחינתו להיכרותו עם הנאשמת לא היה כל מימד זוגי ולהתייחסותה זו של הנאשמת לא היתה כל אחיזה במציאות. המתלונן תיאר הטרדות חוזרות ונשנות מצד הנאשמת וטען כי במעמד האירוע מושא כתב האישום המתוקן אף חשש לחייו בשל היות הנאשמת אחוזת כעס. המתלונן העלה חשש מחידוש ההטרדות מצידה של הנאשמת, הגם שאישר כי מזה כחצי שנה שהנאשמת שומרת על נתק ממנו.
9. שירות המבחן התרשם כי הנאשמת גדלה במשפחה נורמטיבית ותומכת, כאשר כל עוד התנהגה במסגרת הנורמות המקובלות בסביבתה השמרנית המעטפת הכלכלית נשמרה. ואולם, עקב חלוקת זמנה של הנאשמת בין הכפר לבין העיר, היא התקשתה לווסת וליישב בין עולמות שונים מאוד אלה. שירות המבחן התרשם עוד כי חששה של הנאשמת לחייה, בשל התפיסות המסורתיות בסביבה בה גדלה בכל הקשור ל"כבוד המשפחה", הוא חשש ממשי. עם זאת - ועל אף פוטנציאל ויכוחות תפקוד של הנאשמת, אשר אף מגלה מודעות ראשונית למצבה - התרשם שירות המבחן כי היא מטשטשת את אחריותה ומשליכה אחריות על המתלונן. בנסיבות אלה העריך שירות המבחן שהסיכון להישנות אלימות זוגית הוא גבוה.
10. בשקלול מכלול הנסיבות מצא שירות המבחן כי קיימת נזקקות טיפולית אצל הנאשמת בתחומי קבלת ההחלטות, קשיי ויסות והצורך בהבניית גבולות פנימיים וחיצוניים. שירות המבחן המליץ אפוא על השתתפות ענישה טיפולית-שיקומית אשר תכלול צו מבחן למשך שנה וחצי - שבמסגרתו תשולב הנאשמת בטיפול מתאים - וכן השתתפות מאסר מותנה מרתיע, התחייבות להימנע מעבירה ופיצויים למתלונן. בתסקיר המשלים (מיום 04.01.2024) - שהוכן לרקע דחיית הדיון שנקבע בזמנו, בשל מצב החירום ששרר במדינה - תוארה פגישה נוספת שנערכה עם הנאשמת, שלאחריה נמצאה מתאימה לטיפול ואף שולבה בקבוצה טיפולית של שירות

ג. עיקר טיעוני הצדדים:

11. בטיעוניה לעונש עמדה ב"כ המאשימה על עובדות כתב האישום המתוקן, שבהן הודתה הנאשמת. התובעת טענה כי מדובר באירוע חמור נוכח הצטיידות הנאשמת בסכין מטבח ארוכה עובר לאירוע; הצטיידות אשר משליכה על פוטנציאל הנזק וההסלמה של האירוע. אשר לערכים החברתיים, שנפגעו כתולדה ממעשי הנאשמת, הטעימה ב"כ המאשימה את ההגנה על זכות הקניין וכן את ההגנה על שלום הציבור ושלטון החוק.
12. ב"כ המאשימה עתרה לקביעת מתחם עונש הולם שבין ארבעה חודשי מאסר בפועל, שניתן לשאתו בדרך של עבודות שירות, לבין 12 חודשי מאסר בפועל. אשר למדיניות הענישה הנהוגה הפנתה התובעת לת"פ (שלום ב"ש) 42107-01-17 **מדינת ישראל נ' אבו מדיגם** (27.07.2017), שם נקבע מתחם עונש הולם שבין 8 חודשי מאסר בפועל לבין 24 חודשי מאסר בפועל; אלא ששם לביצוע העבירות של חבלה במזיד ברכב והחזקת סכין שלא כדין נלוו גם עבירות נוספות, שכללו איומים חמורים ונהיגה בזמן פסילה. עוד הפנתה התובעת לת"פ (שלום ק"ג) 3638-06-14 **מדינת ישראל נ' פלוני** (12.09.2018) שם נקבע, לעבירה של חבלה במזיד ברכב, מתחם העונש ההולם "**ממאסר קצר ועד שנת מאסר**". יש להעיר כי באותו עניין נסקרה פסיקה רבה, תוך ציון העובדה שמנעד הענישה הנוהג בעבירה זו הוא רחב - כאשר קביעתו נגזרת מנסיבות הביצוע הספציפיות של העבירה.
13. אשר לגזירת עונשה של הנאשמת בתוך מתחם העונש ההולם הפנתה ב"כ המאשימה לאמור בתסקירי שירות המבחן, תוך שהדגישה כי אין מדובר במקרה המתאים לביטול ההרשעה משום שאינו עומד בתנאים שנקבעו לכך בפסיקה, בפרט כאשר הנאשמת לא הציגה - הן בשירות המבחן והן בבית המשפט - אינדיקציה כלשהי לכך שההרשעה עלולה לפגוע באופן קונקרטי בשיקומה.
14. עוד ציינה התובעת, בהגנותה, כי מדובר בנאשמת ללא הרשעות קודמות, שבתקופה שחלפה מאז ביצוע העבירות לא נפתחו נגדה תיקים נוספים, אשר בנוסף הודתה בעובדות כתב האישום המתוקן ונטלה אחריות על מעשיה. בנסיבות אלה עתרה ב"כ המאשימה לגזירת עונשה של הנאשמת ברף התחתון של מחתם העונש ההולם לו טענה, תוך השתת ענישה כעמדת המאשימה בעת הצגת הסדר הטיעון (כאמור בפסקה 3 דלעיל).
15. ב"כ הנאשמת, מצידו, הדגיש בפתח טיעונו את חד הפעמויות של האירוע מושא כתב האישום המתוקן בחייה של הנאשמת - עובדה המשתקפת לשיטתו הן בהעדר כל רישומים קודמים בעברה של הנאשמת והן בכך שנמנעה מביצוע כל עבירה נוספת במהלך התקופה הממושכת שחלפה מאז ביצוע העבירות. עוד הטעים הסניגור כי הנאשמת נמנעת מכל קשר נוסף עם המתלונן, עובדה הנתמכת בדברי המתלונן עצמו לשירות המבחן - שלפיהם הנאשמת שומרת על נתק ממנו מזה כחצי שנה.
16. הסניגור הוסיף והדגיש כי מדובר בעבירות שבוצעו לרקע סערת הרגשות, בה היתה נתונה הנאשמת בעת ביצוען, וכן את המלצת שירות המבחן להסתפקות בענישה חינוכית-שיקומית. ב"כ הנאשמת ציין עוד את חששה המוצדק של הנאשמת מתגובת החברה השמרנית, בה היא חיה, חשש המחייב אותה לשמירה על דיסקרטיות מוחלטת בכל הקשור להליך משפטי זה.
17. בנסיבות אלה עתר הסניגור, ולו לפני משורת הדין, לסיום ההליך בלא הרשעה; והכל על מנת להימנע מהכתמת שמה של הנאשמת. בהקשר זה הוסיף הסניגור וציין כי הנאשמת אף הסכימה לפיצוי המתלונן בסכום נכבד. זאת, הגם שכבר פיצתה אותו באופן מלא על נזקיו, מיד בסמוך לאחר האירוע.

18. לבסוף הנאשמת, בדברה האחרון לעונש, אמרה: "אני מודה במעשה. לא התכוונתי לעשות את זה" (בפרוטוקול, עמ' 7 שורה 5).

ד. סוגיית ההרשעה וקביעת מתחם העונש ההולם:

19. יאמר מיד, לעניין סוגיית ההרשעה, כי סוגייה זו לא הועלתה בעת הצגת הסדר הטיעון ושירות המבחן לא נתבקש לבוחנה; כאשר בתסקיר העיקרי (מיום 05.11.2023) אף צוין כי הנאשמת לא הציגה אסמכתאות להיבטים הנוגעים לתעסוקתה העשויים להיות רלוואנטיים לסוגייה זו (ר' בעמ' 2 שם). דומה, כי במסגרת הטיעונים לעונש אף הסניגור העלה את העתירה לביטול ההרשעה בחצי פה, בעיקר בטענה לחשש הנאשמת מהתגובות האפשריות בסביבתה החברתית השמרנית. מכל מקום, כך או כך, על פני הדברים עניינה של הנאשמת אינו עומד בתנאים שנקבעו בהלכת ע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב (3) 342, 337 (1997), לנקיטה בדרך החריגה ויוצאת הדופן של ביטול הרשעה; ולו מהטעם שהנאשמת לא הציגה כל אינדיקציה ממשית לפגיעה קונקרטיית באפשרות שיקומה כתולדה מן ההרשעה.

20. אשר לקביעת מתחם העונש ההולם, בהתאם להוראות חוק העונשין היא תיעשה תוך יישום עיקרון ההלימה. בהקשר זה יתחשב בית המשפט, בין השאר, בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות ובמידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות; לרבות אלה המנויות בהוראות סעיף 40ט לחוק העונשין.

21. לעניין הערכים החברתיים, שנפגעו כתולדה מביצוע העבירות, מקובל עליו טיעון ב"כ המאשימה. בהקשר זה יש גם להוסיף ולהדגיש כי מתחם העונש ההולם לא נגזר רק מחומרת העבירות כשלעצמן, אלא כאמור גם מחומרתן בנסיבות הקונקרטיות בהן בוצעו העבירות, כאשר - במיוחד לגבי העבירה של חבלה במזיד ברכב - מגוון נסיבות הביצוע האפשריות הוא רחב במיוחד. אשר לאירוע דנא, מתקיימות בו מספר נסיבות חומרה הנובעות, ראשית, מכך שמדובר באירוע מתמשך, ושנית, מכך שגרירת החבלות לרכבו של המתלונן נעשתה במספר שלבים מצטברים; והכל כפי שפורט בעובדות כתב האישום המתוקן שתוארו לעיל.

22. מכאן, שעסקינן במקרה זה בעבירה של חבלה ברכב בנסיבות חמורות יחסית, תוך שימוש בסכין, ועל כן - בהתאם למדיניות הענישה הנהוגה (ור' סקירת הפסיקה בענייני **פלוני** הנ"ל) - על מתחם העונש ההולם להתחיל בענישה של מאסר בפועל, לנשיאה בדרך של עבודות שירות. לפיכך אני קובע את מתחם העונש ההולם, במקרה זה, בין מאסר בפועל קצר, שניתן לשאתו בדרך של עבודות שירות, לבין 12 חודשי מאסר בפועל.

ה. גזירת עונשה של הנאשמת בתוך מתחם העונש ההולם והאפשרות לחריגה הימנו:

23. לאחר קביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט לגזור את עונשה של הנאשמת בתוך מתחם זה תוך התחשבות בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, לרבות אלה המנויות בהוראות סעיף 40יא לחוק העונשין. עם זאת, לבית המשפט סמכות לחרוג לכף קולה ממתחם העונש ההולם, משיקולי שיקום, בהתאם להוראות סעיף 40ד לחוק העונשין. לפי הוראות סעיף זה, אם מצא בית המשפט כי הנאשמת השתקמה או כי יש סיכוי של ממש שתשתקם, הוא רשאי לחרוג לכף קולה ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשה של הנאשמת לפי שיקולי שיקומה.

24. בענייננו מדוברת בנאשמת בת 35, ללא כל רישומים קודמים, שעל פני הדברים ניהלה בעבר וממשיכה לנהל כיום אורח חיים נורמטיבי לחלוטין; כאשר בהקשר זה מקובל עליו טיעון הסניגור כי יש משמעות לכך שבחלוף

הזמן הממושך מאז ביצוע העבירות לא הסתבכה הנאשמת בביצוע כל עבירה נוספת; ואף ניתקה כל קשר עם המתלונן. עוד יש לציין כי הנאשמת נטלה אחריות מידית על מעשיה, שבאה לידי ביטוי לא רק בהודאה בעובדות כתב האישום המתוקן בדיון הראשון שנערך בתיק, אלא גם במישור המעשי, דהיינו: בפיצוי מידי של המתלונן ובנכונות לפיצוי נוסף במסגרת ההליך שלפניי.

25. אכן, בתסקיר שירות המבחן עלו גם היבטים בעייתיים בהתנהלות הנאשמת, שללא ספק נדרשת להליך טיפולי, אך בנסיבותיה הספציפיות של הנאשמת - ועל רקע הנורמטיביות הכללית של חייה - נכון וראוי הוא לקבוע את עונשה לפי שיקולי שיקומה, תוך חריגה לכף קולה ממתחם העונש ההולם. בנסיבות אלה - ובהתחשב בהמלצת שירות המבחן - ניתן אפוא להימנע מהשתת עונש של מאסר בפועל במקרה זה. עם זאת, יש לאזן הקלה משמעותית זו בהשתת ענישה כלכלית הולמת, לרבות בהיבט של קנס כספי.

ו. סוף דבר:

26. אשר על כן - ובהתחשב בשיקולים לכף חומרה ולכף קולה, אשר פורטו לעיל - אני גוזר על הנאשמת את העונשים הבאים:

(א) מאסר על תנאי למשך 4 חודשים, אותו לא תישא הנאשמת אלא אם כן תעבור, תוך שלוש שנים מהיום, עבירה מהעבירות בהן הורשעה או עבירה של איומים.

(ב) קנס בסך של 4,000 ₪, או חודש מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב-8 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 01.04.2024 ובכל אחד בחודש שלאחריו. היה והנאשמת לא תשלם את אחד התשלומים במועד תועמד כל יתרת הקנס לפירעון מידי.

(ג) פיצויים למתלונן, עד תביעה מס' 1, בסך של 3,000 ₪.

הפיצויים ישולמו ב-3 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 01.04.2024 ובכל אחד בחודש שלאחריו. היה והנאשמת לא תשלם את אחד התשלומים במועד תועמד כל יתרת הפיצויים לפירעון מידי.

באחריות ב"כ המאשימה להגיש הודעה למזכירות בית המשפט בדבר פרטי המתלונן, לצורך העברת הפיצויים.

(ד) צו מבחן, לתקופה של 18 חודשים מהיום.

מובהר בזה לנאשמת כי אם היא לא תמלא אחר הוראות צו המבחן ולא תשתף פעולה עם קצין המבחן, יהא בית המשפט רשאי לבטל את צו המבחן ולגזור עליה, במקום צו המבחן, עונש נוסף.

ניתן בזה צו כללי, לעניין מוצגים, לשיקול דעתו של קצין משטרה.

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

המזכירות תמציא גזר דין זה לשירות המבחן.

ניתן היום, כ"ט שבט תשפ"ד, 08 פברואר 2024, במעמד הצדדים.

